

Elganen Jelsma in een vrijheidsrok geborduurd door Oekraïense vluchtelingen.

Gevallen boom, 320x180cm.

Stof tot nadenken

ALS KUNSTENAAR KUN JE MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN, WAARBIJ DE DRIE P'S IN EVENWICHT ZIJN EN WE DE AARDE NIET UITPUTTEN: PEOPLE – AANDACHT VOOR DE MENS, WAARBIJ KUNST HET WELZIJN VERBETERT; PLANET – AANDACHT VOOR ONZE PLANEET EN ZORGEN DAT ER NIET NOG MEER AFVAL WORDT VERBRAND OF IN DE NATUUR TERECHT KOMT; PROFIT – VAN AFVAL WEER EEN GOED BRUIKBAAR PRODUCT OF KUNSTWERK MAKEN EN TERUGBRENGEN IN DE ECONOMIE. ELGANAN JELSMA VINDT HAAR INSPIRATIE VAAK IN AFGEDANKT MATERIAAL, ZOALS KARTON, AFGEDANKT TEXTIEL EN TWEEDEHANDS MATERIAAL UIT KRINGLOOPWINKELS.

Fotografie: Elganan Jelsma

Als ergens een bepaalde hoeveelheid van is, ziet Elganan er mogelijkheden in. Zij wil op een verantwoorde manier omgaan met onze wereld, de natuur en is tegen overproductie en enorme afvalbergen. "Van afval weer iets moois creëren, zodat het niet verbrand hoeft te worden", aldus Elganan. "Zo draag ik bij aan de circulaire economie."

TEXTIEL

Elganan heeft iets met textiel. "Van afgedankte militaire kleding heb ik een wandkleed gemaakt met een 'ontwortelde boom'", licht ze toe. "De camouflage print heb ik gebruikt om natuur weer te geven, gecombineerd met een botanische print op stof en

borduurgaren van de kringloopwinkel, vormen zij samen dit kunstwerk." Elganan heeft ook veel bomen geschilderd. "Bomen zijn essentieel voor het herstellen van de balans in ons wereldwijde ecosysteem. Ze houden het water en de lucht gezond en het land letterlijk bij elkaar. Vroeger was het grootste deel van het Europese continent bedekt met oerbossen; wild en vrij. Nu zijn er nog maar een paar plukjes over. Met het verlies van de Europese bossen zijn we afgesneden van onze wortels, die hun oorsprong hebben in de oude natuurreligies voor de komst van het christendom en het rationele wetenschappelijke denken. De ontwortelde boom staat

tegelijktijd ook symbool voor de mens die geen wortels meer in de grond heeft, de vluchteling, het niet meer geaard zijn, een onbalans."

CLIMATE REVOLUTION

Climate Revolution is een installatie van 45 zakdoeken waarop Elganan portretten van klimaatvluchtelingen en klimaat-activisten, vaak krachtige vrouwen, heeft gezeefdrukt. Zoals Greta Thunberg, Vivienne Westwood, Jane Goodall, Kamala Harris, Vivian Mayer en Bernice Notenboom. "Deze zakdoeken heb ik tweedehands gekocht van kunstenaar Loes Heebink die ze eerder bij een kunstperformance had gebruikt", aldus Elganan.

Anti-stress-granaat.

VRIJHEIDSROKKEN

Achter het project van de vrijheidsrokken dat Elganan startte, zit een interessant verhaal. "In 1946 werd een jaar bevrijding onder andere gevierd met bevrijdingsrokken, de Nationale Feestrok, geïntroduceerd door verzetsheldin Mies Boissevain", zegt Elganan. "Zij riep de vrouwen op de rok te dragen tijdens Nationale en persoonlijke feestdagen om daarmee nieuwe herinneringen te creëren. De rokken moesten bijdragen aan naoorlogse saamhorigheid en heling. Deze waren gemaakt van allerlei restjes textiel die werden verzameld en waar vaak een heel leven uit afgelezen kon worden. Tegenwoordig is er geen textielschaarste meer, maar een textieloverschot. Zo ook van militaire kleding."

Om die reden is Elganan het project vrijheidsrokken gestart, gemaakt van afgedankte militaire textiel. Iedereen mag mee borduren en daarvan maakt Elganan weer één grote vrijheidsrok. "De eerste grote vrijheidsrok is geborduurd door Oekraïense vrouwen", vertelt ze. "De rokken worden op diverse locaties geëxposeerd."

ANTI-STRESS-GRANAAT

Naast kleding is Elganan ook na gaan denken over producten. "Mijn gedachten kwamen hierbij al snel op iets wat eenvoudig en in serie gemaakt zou kunnen worden", zegt ze. "Zo ontstond de flessenzak van de mouwen van de uniformen. En ik ontwierp een 'anti-stress-granaat'. De combinatie van het 'harde' onderwerp, passend bij militairen en bewapening, maar dan gemaakt van 'zacht' textiel en dienend tegen de stress, maakt het een interessant kunstobject. Iets om over na te denken."

www.elganan.nl

Expositie

De vrijheidsrokken en antistress granaat zijn nu te zien tijdens de expositie Stof tot Nadenken in het Nederlands Vestingmuseum te Naarden Vesting t/m 5 januari 2025.

Tweede vrijheidsrok.

Climate Revolution 45 zakdoeken, 360x200cm.